

Erdélyi Híradó.

1831-dik Esztendő' Utolsó Negyede.

Kedden, Október' 25-kén, — $\frac{10}{25}$

Lengyelország. Franciaország. Német Alföldi Királyság. Nagybritannia. Olaszország.
Portugallia. Görögország. Újabb Tudósítások. Hirdetések.

LENGYELORSZÁG.

Már régebben megirtuk, mi módon ment légyen által a' Rozyzky lengyel Generalis' seregének nagy része a' gallitziai határszélre, csak ugyan ezen történet némely környüállásait Krakói sept. 27-ki tudósítás szerént olvasóinkal közölni nem tartottuk szükségtelennek. Rozyzky a' Rüdiger orosz Generalissal kötött fegyvernyugvásnál fogva szinte két egész Vajdaságnak birtokában volt, a' honnan seregeit kiegészíthette, és ha Romarino' hadi testével egyesülhet, ezen hegyes tartományokban a' tél békövetkezéseig magát megtarthatta volna. De a' Varsó megvétele félelemmel töltvén-el a' katonákat, 's az Oroszok a' híd építéshez kívántató eszközöket semmivé tévén, Rozyzky nem viheté tökéletességre Romarinoval czélozott egyesülését; ezért midőn Romarino szerencsétlen esetét megértette, magát vissza huzni kezdette; de 4 különböző osztályoktól üldöztetett; sok erőss megtámadásokat vitézi bátorsággal kiállott; hanem midőn oldalról-is megtámadatnék Wohlbrunhoz és innen Krakó' környékébe vonta magát. Midőn

az előseregek sept. 24-kén délben ide értek, az egész város mozgásban volt, minden utszák tömve valának, nem azért hogy a' sok féle fegyvereseket mint Krakusokat, Mazurokat, lovas vadászokat, volhyniai legiókat, lengyel kozákokat 'sat. bámulnák, hanem hogy a' szerencsétleneket vetélkedve segitenék, 's a' hozzájuk tartozókról szorongatódva tudakozódnának. A' katonák átkozák vezéreiket, azt mondák hogy az orosz katonák magok is, sajnálkozván szomorú eseteken, nekik bizodalmoson mondták, hogy ők már 4 hetektől fogva ellennének árulva és adva; még az oroszok magok segítették némelyiket közzülök hogy fogságokból elszökhessenek. Ezután csak hamar megjelenének az ide való Tanácskövetei, hogy fegyvereiket raknák-le's mennének által az austriai földre. Ekkor egy írásban ki nem fejezhető megindító jelenés vala, a' mint a' Tisztek katonáiktól búcsut vevének. Innepi mély csendesség vala, mely csak a' katonák átkaitól szakasztaték félbe. A' katonák nem akarának Podgorzeba menni. Azonban az austriai Consul minden ké-

születeket megtett a lengyel katonaság-elfogadására. A' mint mondják, a' katonának ekkor a' Generalis Skrzynecki szállítását felmotozták, de nem találhatták meg: mert ez-is Generalis Chlopizkivel együtt már elment volt a' podgorzei contumáciára. Ugyan ezen a' napon ment által Igloniánál a' lithau-volhyniai legio hajokon a' galitziai szélekre, ez az oda való birtokosok gyermekei virágából állott. Sokan ezen nemes iliaik közzül, midőn minden reményeiket füstbe menni látnak, lovastól a' Vistulába szöktettenek 's annak hajjai között találták kívánt halálokat.

A' lipsiai Újság-levél így szöll: "Varsóban september' 21-kén költ magános levelek megerősítik azon tudósítást, hogy a' fővárosban rend uralkodik. Az oroszok bé menetelek olta a' legpontosabb fenyítéket tartják. Nehány kozákok, kik 7-kén vagy 8-kán ragadoztak, az orosz fővezér agyon ^{rdoktelt} rúgott.

Varsóból egy német orvos sept. 18-ról a' többek között azt írja; fontos történetekkel gazdag időt ért Varsóban, de azokról csak élő szóval fogja tudósítását meg tenni. Minden Spotályok tele vagynak sebbe esett katonákkal. A' két napi heves ostrom következtében 1200 megsebesített Lengyelek és 12 ezer sebbe esett Oroszok fekszenek a' Spotályokban.

FRANCZIAORSZÁG.

Perier Úr ismét a' szouoki székbe fellép, 's ujra kívánja, hogy a' kamara határozzon, 's indítókos szövegét, a' Ministerium mellett vagy ellen, mondja ki. A' követek a' béke systemája mellé állottak, mond tovább, 's most Gen. Lamarque még-is azt kívánja, hogy 300 batallion nemzeti Garda mozdulható lábra állítódjék; ő pedig tudja hogy ennek csak háború esetében lehet helye; és hogy békekességben törvény vagy ordo-

nance kívántatik erre, ha az arról felelés' terhét magunkra akarjuk venni. Ezt miért nem akartuk, annak oka az, hogy a' dolgok' mostani állásában, az ország' védelmé felől nincs miért nyugtalankodnunk. Van tökéletesen organizált hadiseregünk, 's van 1,500,000 fegyveres nemzeti gárdánk, kik ha nincsenek-is tökéletesen organizálva, de nagyobb részek mozdulhatová tévölhetik, hadiseregeink segítésére. Egy felől vádolnak minket, hogy nem elég népséget fegyverkezettünk-fel, a' Kamara' más része képzeletinkre hajol, 's a' koronától a' közönséges lefegyverkeztetés' siettetését sürgeti. A' két vélekedés közt a' Kamarának eldöntőleg határozni kell. — O dillon Barrot: Ha csak a' ministeriumnak a' személyes vádlásokért adandó elégtétel forogna-fen, nem lenne szóm, de a' Kamarát a' ministerium' systemája mellé állásra akarják ragadni, egy Adresset kívánnak megfontolás' s előrebocsátott Bureau-beli vizsgálat nélkül. A' Szózatok' elválasztása' javaslatát én új képtelenségnek nézem, mely a' Kamara' méltóságát még alább szállitná. Miként lehet a' politikai ítéletet egy systema, egy Ministerium felől két részre osztani? A' kérdések szorosán öszve vannak kötve, azok elválaszthatatlanok. A' Ministerium melléje hajlást kíván, mert szüksége van arra, de soha Kamara nem dicsérhet egy egész systemát, hanem csak a' Ministerium' egyes tettet. Én ezért mind ezen javaslatok visszavettetését kívánom. " Midőn voxolásra jött a' dolog 's a' nevek' felszollítását kívánták ujra vetélkedés támodott, valyon indítókos vagy egyszerű napirendnek legyen elsősege. Az Elölül jelenté végre, hogy mivel ezen esetre semmi rendszabás nincs, a' kamarához kell kérdést tennie. A' többség az indítókos napirend mellé hajlott, a' mi

nagy bámulást okozta. Különös hogy a' Balrész első osztálya, a' Jobbrész, és a' Jobbközép némely tagjai a' mellett állottak-fel, 's ebből úgy látszott, hogy az indítóokos napirend visszavetetésével, sokan a' Ministerium ellen teendő kijelentésre tartottak számot. De hibás volt a' számítás, mert a' nevek' felszollitása' bevégzésével 357 voxok között az indítóokosok napirend mellett 221-en az ellen pedig 136-on voxoltak. Gen. Lafayette az Elölülőnek, 's maga társainak több ízben mutogatta a' fekete golyót, melyet az Urnába vetni szándékozott. Azt is vették észre hogy négy Ministerek: Perier, Barthe, de Rigni és Sebastiani Urak-is voxoltak. Az ülésnek 7.5/4 óra-kor lett vége.

A' Követek' sept. 30-ki ülésében a' Pairek' jövődő elrendelések felett kezdődött vitatásokban Thouvenel a' többek között mondá: Ezen szók: örököség, előszültség, nem jó hangzanak a' szabad született emberek' fülében; azonban bárdolatlan időkre emlékeztetnek, midőn a' foglalás birtokot, az erőszak just adott, 's a' kevélység titulusokat 's privilegiumokat teremtett. Azon időkbén ezen bodoltató vezérek maradéki minekutánua erőszak vagy fortély útján magoknak birtokot, 's katonai titulusokat szereztek, büségből azokat familiájokban megörökösíteni törekedtek. Itt az eredete az örököségnek mely a' népekre nézve oly gyászos mint káros következésű. A' nagy méltóságnak valamint vagy birtoknak első szülőségi örökség szerént való következése, azokat kik ily haszonvétellel élnek, restekké, tudatlanokká, hiájában valókká teszi. Ezen örököség továbbá igazságtalan, ez jutalma a' tunyaságnak, táplálója a' kevélységnek, felgerjeszti a' kissébb idejű fiuk' irigységét, ezért a' familiákban lévő szakadásoknak

forrása. De gondolják-é az Urak, hogy oly messzire terjedjen hatalmuk, hogy political örökség jussa szerént ott nagyokat csinálhassanak, a' hol a' tern észeti jussoknál fogva senki is kicsin lenni nem akar. Akarmint határozzák is el az Urak, de még is mindég nevétségesnek marad azon idea, hogy az ember törvénytévőnek szülessék. Végre Uraim a' nagy emberek egy anomaliat téznek, az anomaliak pedig nem plántálódnak születés által. — 'S ezen 's több okoknál fogva a' beszéllő azt kívánja, hogy a' Pairek örökösége töröljék-kia' törvényes könyvből, 's a' Pairek csak élet-idejéig neveztesenek-ki a' Király által, a' választóktól elibe adott Candidatusok között; továbbá a' Pairek száma soha se múlja feljül a' Követekét, különben ezeknek ítélő-széke nem lenne a' magok kötelességeket által hágo' Ministerekre nézve féltelmes.

U. E. H. Herbeille Ur. Mint a' küldöttség-tagja több pontokra nézve melyekben vélekedésem a' ministeri előterjesztéssel ellenkezik megkelletik észrevételeimet tennem; a' mi előszer a' Status hatalmak' competentiáját illeti kiknek ezen törvényt javallani kell. A' Követek' kamarája egyedül készítette az új Chartat, a' Pairek' kamarájának sem jussok sem hatalmak nem volt political ujjá születésünkben részt venni. Annyi igaz, hogy a' Követek' kamarája a' Pairség meghatározását más ülésre halasztotta, de ha akkor elhatározza, ezt maga egyedül cselekedte volna. Továbbá által ment beszédeben a' Pair kamara czéljára. Azt mondják, folytatá, hogy ennek a' Korona és a' nép képviselői között lévő megfontoló hatalomnak kell lenni. Ha úgy nézzük mint a' melynek az ország legfelsőbb rendének képét kell viselni, úgy a' társasági állapotunkat és az együlésre épített polgári alkotásunkat

meg kellene tagadnunk; ha pedig abba csak a' thronus támasszat nézzük, úgy a' thronusnak magának sem értjük érdekességét, mely egy külön vált testre támaszkodva magát a' nemzettől különválasztaná. Midőn a' Pairek kamarája egy törvénytévő és ítélő Status-hatalom, a' Pairséget nem úgy kell tekinteni mint jutalmat vagy tisztességet, hanem mint foglalatosságot. A' ki nevezésre nézve azon vélekedésben volt, hogy a' Király az eleibe terjesztett candidatusok közül válasszon.

A' Moniteur 1-ső Oktoberről jelenti, hogy a' Király es a' királyi Familia az nap estve a' Palais-royal oda hagyta és a' Tuillériákba költözött.

A' Gazette írja, hogy a' Hollandia és Belgium közt lévő fegyver nyugvás 1-ső Nov.ig hosszabbított volna.

NÉMET ALFÖLDI KIRÁLYSÁG.

Egy Orosz Kabinét-kurir, az órániai Herczegnek a' Vladimirtrend nagy keresztjét hozta-meg, még pedig mint tanubizonyságát azon örömnök, mellyet Orosz Császár ő Felsőge, a' Herczegnek a' Belgákon nyert győzedelmekor érzett. "Ezen rendkeresztel, a' Herczeg számára 100,000 rubel évi fizetés vagyón összeköttetve.

NAGY BRITANNIA.

Jól tudják olvasóink mennyire elfoglalta legyen Nagybritannia méltó figyelmét a' Reform-bill. Az idők' viszontagságával a' régen virágzott helyek elpusztulván, ellenben a' hajdoni időkben csekély tekintetű helységek ma virágzó gazdag városok sorába jutván, innen következett hogy a' Parlamentom régi elrendeltetésénél fogva ma, magokra álló Kastélyok Birtokossai, 's néhány kunyhókból magok szövegetek árúban bocsátó helyecskék küldenek az ország házába Képviselőket, midőn a' népes szorgalom-

mal tündöklő nagy városok Képviselői jussal nem bírnak. — Ezért a' mit az Ánglus nép oly régen ohajtott, azt törekedik a' Ministerium az Igazgatósékkal egyetértve ki vívni, hogy az ily csekély 's jussaikkal vissza élő helységek képviselői jussokat elvesztvén, azok helyett ezen jussal a' népességhez képest virágzóbb városok ruháztassanak-fel. A' Tory-k, a' régi jussoknak buzgó őltalmazói ellenséges indulattal viseltetnek ezen ügy aránt, valamint a' Wigh-ek a' népnek barátai nagy tüzzel vésznek részt ezen Bill oltalmazásában, mellyet a' mint olvasóink tudják, az alsóház nagy többséggel már el-is fogadott.

Setp. 21-dikén, az utolsó napon mellyen az Alsóházban az angliai Reformbill forgott-fen, és annak a' Felsőházhoz felküldése már szózatok' többségével meg volt határozva, Sir Peel Robert azon házban a' Tory-párt' vezérlője még egy beszédet tartá, melyből mi, mint-hogy némely nevezetes nyilatkozatásokat látszik magában foglalni, itt kivonatot közlünk: "En azt vártam, úgymond Sir Robert, hogy a' Ministerium, most a' befejezésben, még azon Rosszakat kijegyzi, melyeken a' Constitutio' ezen változtatása segítsen. Ugy látom ezen vársomban csalatkozám. Azt erősítik hogy a' Felsőház és a' Monárcha a' Bill' elfogadása után előbbi méltóságokban maradnak, de mit ér a' méltóság' csupa neve, ha meg nem mutatják, hogy ugyanazon hatalmak is lesz? Az egész Historia azt tanítja, hogy midőn egy népgyűlés vagy egy magános Tyrán minden hatalmat magához ragadott is, az azelőtti intézetek' formái mindég megörződtek. A' nemes Lord (Althorp) azt erősíti, hogy a' Constitutio' ezen változtatásának nincs demokratikai törekedése. Azonban ez, belátásom szerént, demokratikai értelem-

ben, a' legnagyobb változás, mely csak valaha egy ország' Constitutiojában, hided megfontolással tétetett. A' változás meszsze túl hat még eszközölji' principiumin is. Ha megengedjük-is hogy eljött az idő, azon helységeket, melyek egyes személyek' elhatározó befolyása alatt állanak, választó jussoktól megfosztani, de még mind nincs megmútatva annak szükségessége hogy a' constitualó testet, minden grófságban, minden városon, minden helységben változtatni kelljen. En 's barátim igyekeztünk a' törvény' veszedelmeit lehetőségig háritani, a' Ministerek is segítettek ebben, midőn azokat kik heti házbért fizetnek kirekeszteni kívánták. De, oktalanul, a' heti házbéresek választó-jussát meghagyták a' városokban, hol az, természete szerént legártalmasabb. És még a' demokratiai befolyást ily mérték felett többíték, más oldalról az ellensullyot, a' Corporatiok jussait, egyszersmind semmivé tevék. A' Pairek befolyása is ezen házba hasonlólóg semmivé lesz, 's én ezt csak azért említem, hogy észrevétessem, mint rontanak - le minden gátokat a' demokratiai lélek előtt midőn egyszersmind annak minden lehető hatalmat engednek. Ezen házban az a' fenyegetés mondatott-ki, hogy a' Pairek, midőn visszavetésbeli constitutionalis jussokat gyakorolják, egyszersmind önmagokra mondanak ítéletet. Mennyire nem harapoztak bizonyos vélekedések, ha ilyen állítások a' Korona' egy törvényes tanácslójától a' Parlamentumban kimondódnak hallatnak. A' köz vélekedés' árját hozzák-elé, én is nagyon fontosnak tartom azt, 's hajlandó vagyok kétséges esetekben, annak állítasomat is feláldozni, de egy tanácskozó test levetkezi karakterét azon pillantatban, midőn a' legnagyobb-fontosságú dolgokban, más sugallást követ, nem a' maga meggyőző-

dését. Könnyű mondani azt, hogy a' nép nem fog semmit kívánni egyebet csak a' mi javára szolgál, én azt tagadom, bár mely népellenesnek lássék-is ez. A' mostani systema telyes anomaliákkal, azt mondják; igen de az örökség szerént szálló páiri méltóság is anomalia, és az örökség szerént szálló monarchia a' legnagyobb mindenik közt. Hanem csak az a' kérdés, mi valamely dolog' következése, 's valyon az abból származó jót a' rossz nem mulja-é sokkal felyül. Egy tagja a' Ministeriumnak maga megvallotta, hogy vannak oly rosszak melyeket semmi országglás nem gyógyíthat, melyek kívül vannak a' törvényhozó test' hatalma határin, 's helytelenség lenne azt hinni, hogy a' Reform minden rosszakon segít. Ugyanazon tag annak megmútatásán is fázadozott, hogy a' mit egy országglástól kívánhatni, az telyes szabadság a' vagyon szerzésében, 's telyes bátorság annak édelésében. Nem megvolt é ez nálunk? En soha sem hallottam a' vagyon-szerzés akadályáról, vagy a' bátorság hijányáról annak édelésében; hanem azon tiszteletreméltó tag a' háboru ellen kíván bátorságot, 's úgy vélekedik hogy ha a' Reformbill ez előtt 50 esztendővel bejött volna, sokkal jobban állanánk. A' háboru' diadalmi kellemesek, hanem költségeit nem szívesen szeretjük. Bonaparte ellen a' háboru 1815-ben a' nép' kívánsága volt, mert az alsó házból csak 32 tagok szózatoltak az ellen. Nagy panaszok voltak azon taxák ellen, melyeket a' nemréformált Parlamentum szabott-ki. Ha taxákról van szó nevezetesen a' fizethetést kell tekintetbe venni. Ricardo Úr és Sir Henry Parnell azt erősítik, hogy Anglia értékéhez képest kevesebbet fizet mint akarmely más ország. Sir H. Parnell azt is emlegette, hogy az ország' terhes állapotja csak ide-

igleni. De miért hozzák hát elé a' fennforgó szándék tárgyában, az adók nagyságát, és az ország' terhes állapotját? Én ellene szegzem magamat a' Bill-nek, mivel az igen kiterjedt változást hoz-bé. Ez nem rá építés egy már fennálló épületre, hogy abba a' megszorodott háznép inkább elférjen, hanem lerontása a' régi épület alapjának, hogy merőben új épüljön; én nem hiszem hogy az új épület állandó lehessen. Kötelességemnek tartom, a' Billnek egész az utolsó álláspontig ellene állanom.

A' Courier következőleg elmélkedik: Franciaországban azon vélekedés látszik uralkodni, hogy a' Reformbill visszavetése a' felsőház által, oly revolutiot buzdánd maga után, melyet sokkal erősebb rázkódások fognak követni mint a' franciaországit 1830-ban. Mi nem vagyunk azon vélekedésen, hogy ezen visszavetés elmúlhatatlanul hasonló sőt még rosszabb következesü lesz, mint a' X-dik Károly rendeletei. A' X Károly Ministerei' önkényes 's törvénytelen bánása — és az angliai Paireknek törvényes hatalmak' nemokos gyakorlása között nagy különbség van. Senki sem tagadhatja, hogy a' Paireknek van jussok, ezen Szándéklatot visszavetni, 's noha ezen visszavetés nagy okosság- 's belátásbeli hiányt árulna-el, de még sem törvénytelen gyakorlása az őket illető hatalomnak. Ha a' Lordok elég nemokosok 's nemeszívűtelenekek is, oly nem popularis útra térni, 's magokat a' törvényesség' külszine alatt bátorságba helyeztetni, még abból nem következik véres revolutio elkerülhetlen volta.

A' Courier írja. Az a' híre, hogy Gróf Grey azon vélekedésben vagon hogy ha a' felső házban a' Reform-bill ügye megbukna csak azután kellene új Paireket tenni, ellenben Lord Brougham

most előre szeretné az új Pairek', kinevezetéseket. Jollehet a' nép nem örömost nézi a' Pairek' száma szaporodását, de ily rendkívül való esetben, midőn ezen eszköz magának a' népek javára használatnék, kívánatos. Ezért ha a' Ministerek félhetnek a' Reform-bill' ügyétől úgy jobb előre új Paireket tenni.

A' Gazette azt írja Londoni levél szerént sept. 30-ról, hogy ha a' Reform-bill keresztül nem megyen, Sir Rober Peel leszen a' kincstár' első Lordja, és Herczeg Wellington a' külső dolgok' Status Titoknokja. Ekkor az új Ministerium egy szélesebb fundamentomon álló Reform-billt fog a' Parlamentum eleibe terjeszteni.

OLASZORSZÁG.

Palermó, sept. 15. Ezen hónap' 1-ső napján itten lázzadásnak kellett volna magát kiütni; mivel az 1726-dik sept. 1-sőjén történt nagy föld indulás emlékeztetere éjfélok ezen napon a' nagy templomnál minden esztendőben harangozni szoktanak, ezen harangszónak kellett volna jelül szolgálni, hogy ekkor a' foglyokat a' tömlöczökből bocsássák szabadon és a' Tisztviselőket elfogdossák. De történetből egy más templomnál 10 és 11 óra között a' harang megszólalván, sokan ezt a' kívánt jelnek gondolták, 's megindultak planumok végre hajtására, a' többekkel nem egyesülhetvén valami 120-an elfogattak. A' mult martiustól foga egy del Marco nevü Vám-tisztól, minden a' ki az öszve esküvésben részt vett, napjára mintegy tallért kapott.

Róma. A' Szent-Atya, mivel az Apostoli-Szék a' lelkek örök-boldogságára czélező intézeteit világi tekintetek miatt fére nem teheti, sept. 21-kén Marquis Lavradionak különös audientiat adott, melyben ez bé nyujtotta azon meghatalmazó írást, melynél fogva ő leghívebb

Felsége (Miguel) Portugalliának és Algarbianak Királya ötöt a' Szent Székhez rendkívül való Követének ki nevezte, ki is a' Szent-Átyától természeti kegyességgel fogadtatott.

PORTUGALLIA.

A' Brestben lévő Urania nevű Portugallus korvett katonasága, september' 23-kán Donna Mária zászlóját vonta-fel. A' tisztek mindazonáltal, egyet kivéve, mind hűségesek maradtak Don Miguelhez, 's estve a' szárazra kitétek. A' zendülés vérontás nélkül esett-meg. Jegyzőkönyv iratott rólla, 's 140 aláírások bizonyították a' katonaság' egyetértését, a' mely most ideigóráig egy konstitucionális tisztparancsolatjától függ. Ezen korvett egyike azon hajóknak, mellyek Lisabonból hozattak-el, 's mellyeknek az elégtétel után vissza küldetniek kellett volna.

A' Finistére írja: Azt erősítik, hogy Don Pedro Londonban a' Ricardo haztól 300,000 Font Sterl. költsőt akar felvenni; hogy már számára Angliában két szép Fregattok vásárlódtak, és hogy ő maga-is Londonba szándékozik utazni, az Expeditio vezérlésére. Azt-is erősítik hogy-sept. 15-kén Lissabonban nagy mozdulatok ütöttek volna ki.

A' National szerint a' Terceirából Portugallia ellen kivezendő expeditiot nem General Saldanka, hanem maga Don Pedro személyesen fogja vezérelni.

GÖRÖGORSZÁG.

A' Journal des Debats, mint hírt úgy említi hogy a' Londoni Ministeri-gyűlés meghatározta volna, hogy Görögország fejedelmi székét a' Hollandus Király második fiának Friedrich Wilhelmnek ajánlják; ezen Printz 34 esztendő, és a' Prussus Király leányát tartja feleségül.

Egy Journal azt írja. Görög-országból ^{gy}újabb hírek szerint Pelopone-

szus tartománya is az oppositiohoz állott, 's nem akar az előlülőtől hirdetett kongressusra követeket küldeni, hanem Hyd-rába. Ezen kongressus egyben gyűlése egész Görögországban nagy érdekét eb-resztett fel, 's csak ettől várják azonsok oroszok' enyhítését, mellyek ezen országot nyomják, míg végre a' 3 Hatalmas-ságok közben jövevelekkkel az ő dolgok be végeztetnék.

A' Messenger, a' görög flottának Miaulis görög admiralis által felgyújtatásáról elmélkedvén többek közt ezt mondja: Flotta, vár, tengerikikötő, sem generalis, sem Fejedelemé, hanem egész nemzeté. Hogyan engedheté tehát, a' görög admiralis, Görögország Elölülője elleni gyűlölete szédítésének, magát annyira által, hogy magának just veve, ezen flotta felgyújtására, mintha az, nem a' házá-é, hanem az Elölülője lett volna, midőn e' rémitő rontás által csak a' honnak kelle szenvednie? A' görög flotta, azon pillantatban, melyben a' Hydriak, egy nyugtalan és lázzadózó népség — az Elölülő ellen felzendülnek Poros előtt fe-küdt vasmacsán. Siettek egyszersmind a' flottára-is emissariusokat küldeni, hogy azt fellázzassák. Az orosz admiralis Ricord és az Anglus 's Francia fregátok Kapitányai, kik e' tengertájon valának, ezt látva azt cselekvék, mit nékiek okosság parancsola, 's azt kívánták, hogy a' flotta a' három hatalmasságok tengeri tisztjeinek adattassék által. E' képen az iránt nem parancsolhattak volna sem az Insurgensek, sem az Elölülő; 's a' visszal-kodók' megbékéltetése után a' flotta a' Görög Statusnak viszont kiadatott volna. Egy illy javallat valóban elfogadható vala. Miaulis admiralis mindazonáltal jobbnak tartá, a' vele Porosban lévő görög generalis Maurocordato vélekedésének ellenére — az egész flottát elégetni azon

hamis szín alatt, hogy az Orosz admiralis azt, saját országlozskéke számára akarná elfoglalni. A' 28 hadihajók, melyek a' görög tengeri erőt tevék, immár nincsenek. Ama milliokból, melyeket Európa ez új Statusnak adogata, hogy magának ezen nagy fontosságu védeszközt megszerezné, többé semmi sincs-meg. Mit Európa a' török-egyiptomi flottán Navarinnal elkövette, azt Miaulis hazája flottáján követé-el, 's azon pillantatban, melyben Egyiptom 's Törökország tengeri erejek vesztességét kezdik ismét helyre hozni. A' Görög flotta egyetlen egy ember kényére egyszerrelángok zsákmanja leve. Legfőbb kicsapongások 's dühök megmutatására Miaulis és pártja, még azon szép erősség műveket is levegőbe repíték, melyekkel az Európai erősségi mesterség egyik Obestere a' kikötőt felékesítette volt. Azon heves vádakban való hiedelem, melyek az Elölülő ellen szóratnak, illy tettek által nagyon megvázzattatik, de még inkább megrendül a' Görög előljárók honszeretők iránti hiedelem, minekutánna haza sértésnek illy rémitő vétké követteték-el.

ÚJABB TUDÓSÍTÁSOK,

Londonból Kurir által érkezett Bécsbe a' tudósítás, hogy a' Felső Ház ülésében, mely Oct. 7-dikén délután kezdődött és egész éjjel tartván 8-dikán reggeli 6 óraker végződött, a' Reform Bill 41 voksal (199-tzel 158 ellen) visszavetettet. Megmarad e' a' mostani Ministerium, melynek feje Grey Úr, minekutánna ez oct. 3-kán tartott beszédeben kimondotta, hogy vagy megáll a' Bill 's ő is vele együtt, vagy azzal együtt ő is megbukik; vagy pedig felfüggeszteti a' Parlament üléseit, 's későbbben új Reform Bill-t terjeszt elő, — még nem tudatik.

Lissabon, sept. 24. Oporto mellett egy kis városban fekvő 8-dik ezred fel-

támadott, minden Tisztviselők kitétettek hivataljokból, a' zászlón ezen szókat lehet olvasni: „Eljen Donna Mária, Eljen a' Constitutio; a' Migueli önkéntvá-lakoztak megérkezvén, a' verekedés késő éjszakáig tartott, míg végre a' constitutionalis seregek a' négyszerre nagyobb erőttől meggyőzettek, 's magokat megadni kéntelenek voltak: hihetőleg minyá-jon főbe fognak lövettetni. — Ma két lineahajók eveztek bé kikötönkbe. — Azon fő rangu Dámáknak kik közelebből elfogattattak az attyokfiaival sem szabad beszélteni. A' Coimbrai Universitást D. Miguel bezáratta.

Madrid, sept. 29. A' Király egy közönséges amnestiat tett közönségessé, melynél fogva a' politicalai bünökért kivándorlott Spanyoloknak telyes bocsánat adódik, csak azok vétetnek-ki, kik fegyveres kézzel akarták a' jelenvaló Igazgatást megbuktatni, vagy az ezen célra felállított Juntáknak tagjai voltak.

Varsó. Mivel a' Varsói sánczok lerontására a' lakosok csak gyermeket és aszszonyokat küldenek, Varsó Kormányozója Gróf Witt megparancsolta, hogy ha a' lakosok elegendő számu és munkára erős dolgosokat ásókkal felkészülvenem küldenek, az ő költségekre idegen napszamosokat fogadnak, napjára 4 lengyel forintal számítva, mely is rajtok executioval fel fog vétetődni.

Hirdetések.

A' Toroczkói K. Arany Váltói Hivatal ürességbe jött.

Az Aglája' 4-dik kötetje meggyőzhetetlen akadályok közbejöttével az előfizetési jelentésben kitett időre meg nem jelenhetvén, csak ugyan e' napokban elhagyható a' sajtót. Kiadója ígéri, hogy a' mit a' könyv' végén tett jelentésben ígér és olvasóival tudat; annak ezután pontról pontra megfog felel^{egshiv}